

SETBİR Başkanı Tezel: "Et fiyatının asıl belirleyicisi arz talep dengesidir"

SETBİR

TELEF OLAN HAYVANLARIN ZARARI KARŞILANACAK

Et ve Süt Kurumu Romanya'dan besi hayvanı ithal etmişti. Ancak dağıtımı yapılan hayvanların çeşitli hastalıklar nedeni ile ölmesi sonucu Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Faruk Çelik, önlem alınması gerektiğine karar verdi.

Bakan Faruk Çelik, hayvanların bir kısmının telef olmasına ilişkin, "Bir parti malın açık gemi ve soğuk hava şartlarında seyahati söz konusu olmuş.

Bu çerçevede akciğerlerinde meydana gelen iltihap neticesinde bazı hayvanlar telef oldu. Bunların sayısı 500-600 arasında. Bu konuda yüklenici firma kimler ise onlar, bu vatandaşların zararlarının tazminiyle ilgili görüşmeleri yaptılar, herhangi bir kayıpları olmayacak. Kendilerine yeniden hayvanlar teslim edilecek." dedi.

Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği (SETBİR) Yönetim Kurulu Başkanı Tarık Tezel, açıklamalarda bulundu. 21 Mayıs'ın Dünya Süt Günü olduğunu belirten Tezel, önümüzdeki seneden itibaren Çin'in takvimi ile uyumlu bir hale getirilerek 1 Haziran'da olacağını belirtti. Tezel, SETBİR üyelerinin arasında et ve süt sanayi firmaları, hayvan yetiştiricileri, sektör tedarikçileri ile yem üreticileri yer aldığını şirket olarak 56, bu şirketlerden de şahıs olarak 92 üyelerinin var olduğunu belirterek "SETBİR üyesi şirketler günde 22 bin ton süt işliyor. Yılda 7,5 milyon tona denk gelen bu üretim miktarı, kayıtlı süt pazarının yüzde 80'ine, Türkiye'de bir yılda üretilen toplam süt miktarı olan 19 milyon tonun ise yüzde 40'ına karşılık geliyor. SETBİR üyesi şirketler, 500 bin adet büyükbaş, 100 bin adet küçükbaş çiftlik kapasitesine sahip. Yıllık ciro toplamı yaklaşık 20 milyar TL olan üyelerimiz, 83 bin kişiyi istihdam ediyor ve 500 bin üreticiyle iş yapıyor" dedi.

"400-500 bin hayvan, açığı kapatır piyasayı rahatlatır"

Et üretimi ve fiyatlarıyla ilgili Tarık Tezel, "Türkiye'de yılda 1 milyon 173 bin ton kırmızı et üretiliyor. Bunun 1 milyon 60 bin tonu sığır, 113 bin 500 tonu koyun-keçi, kalanı manda eti. İhtiyacımız olan et ise 1 milyon 350 bin. Bu açık 400-500 bin hayvan ile kapatılıp piyasa rahatlatılabilir. Et fiyatını asıl belirleyen ana unsur tüm ürünlerde olduğu gibi arz talep. Talebin yüksek olması fiyatı doğal olarak yükseltir. Dünyada yılda toplam (domuz eti hariç) kırmızı et üretimi 83 milyon ton. Bunun 9 milyon tonu AB ülkelerinde, 1 milyon 173 bin tonu da Türkiye'de üretiliyor. Yani dünyadaki toplam (domuz hariç) kırmızı et üretiminin yüzde 1,5'i Türkiye'de gerçekleşiyor. AB'deki üretim ile kıyaslandığında ise bizim üretimimizin, onların üretiminin yüzde 14'ü seviyesinde olduğunu görüyoruz. Kişi başına yıllık (domuz eti hariç) kırmızı et tüketimi ABD'de 36 kilo, AB'de 18 kilo. Türkiye'de yılda kişi başına 15 kilo kırmızı et tüketiliyor. Dünya ortalaması ise 11 kilo. Uzmanlara göre, yetişkin bir birey günde 70 gram kırmızı et tüketmeli. Bu hesaplama 80 milyonluk nüfusumuza göre yılda ortalama kişi başı 25 kilo kırmızı et tüketmemiz gerekiyor. Eğer TÜİK verilerine göre 54 milyon kişi olan çalışabilir nüfusumuzu dikkate alırsak yılda kişi başına tüketmemiz gereken kırmızı et miktarı 17,5 kilo oluyor" ifadelerini kullandı.

"Gelişmiş ülkelerde kişi başı tüketilen süt ürününün yarısından azını tüketiyoruz"

Süt üretimi ile ilgili Tezel, "Ülkemizde yılda 19 milyon ton çiğ süt üretiliyor. Bu sütün 17 milyon tonu inek, geri kalanın büyük bölümü koyun-keçi sütü. Bir miktar da manda sütü üretiliyor. 17 milyon ton inek sütünün 5,5 milyon sağmal hayvandan elde ediyoruz. Sağmal koyun varlığımız ise 15 milyon baş. 4,5 milyon baş da sağmal keçimiz var. Bu sütün yılda 9,2 milyon tonu, yani yüzde 48'i, aralarında SETBİR üyesi firmaların da bulunduğu Türkiye süt sanayii tarafından işleniyor. Buradan yılda 1,5 milyon ton içme sütü, 58 bin ton tereyağ, 650 bin ton peynir, 1,2 milyon ton yoğurt, 684 bin ton ayran ve 124 bin ton süt tozu üretiliyor. Süt ürünleri ihracatımız ise 176 bin ton mertebesinde. Geçen yıl 323 milyon dolar değerinde süt tozu, peyniraltı suyu tozu ve peynir çeşitleri ihraç ettik. Türkiye yıllık 19 milyon tonluk çiğ süt üretimi ile dünyanın 8. büyük üreticisi. Dünyada üretilen yıllık 800 milyon ton çiğ sütün yüzde 2,3'ü Türkiye'nin. AB 165 milyon ton, ABD 97 milyon ton, Rusya 31 milyon ton, Çin 40 milyon ton, Brezilya 27 milyon ton, Yeni Zelanda 21 milyon ton çiğ süt üretiliyor. Türkiye'de üretilen süt miktarı, AB'de bir yılda üretilen 165 milyon ton sütün de yüzde 11'ine karşılık geliyor. Bu oranla Almanya ve Fransa'nın ardından, üyesi olmasak da AB'de üçüncü büyük süt üreticisiyiz. Fakat gelişmiş ülkelerde kişi başına yıllık süt ve eşdeğeri süt ürünü tüketimi 300 litre. Bu miktar Türkiye'de ise 140 litre" dedi.